

Introductie

Binnen het Nationaal Museum van Wereldculturen werken we intensief samen met stakeholders – personen en maatschappelijke organisaties die onze missie delen en bevragen. Het gaat daarbij om lokaal ingebedde organisaties die onze band met de gemengde stadsbevolking van Amsterdam en Leiden kunnen versterken, en over teams van individuen die we zelf bijeenbrengen. Deze stakeholders vormen een community van direct betrokkenen, die structureel met ons gaan meedenken over de rol van ons museum en onze collectie in de interculturele realiteit van vandaag. Samen met ons ontwikkelen ze voorstellen en concrete programmaonderdelen binnen- en buitenshuis, om ons museum relevanter te maken voor meer mensen.

RICHES Project

Een van de projecten die we op deze manier ontwikkeld hebben, betreft een aantal co-creatie sessies met jongeren uit Amsterdam en andere steden in Nederland. De sessies vinden plaats binnen het kader van een groot -door de European Research Council gefinancierd- project: *Renewal Innovation and Change: Heritage and European Society* (RICHES).

Video-verslag van de Co-Creatie sessies

Begeleid door medewerkers van Waag Society -die veel ervaring hebben met procesbegeleiding van dit soort co-creatieve trajecten- brachten jongeren en museummedewerkers museale uitdagingen in kaart en ontwikkelden voorstellen voor mogelijke oplossingen om relevanter en gepaster te programmeren voor meer diverse doelgroepen. De film toont het video-verslag van de drie bijeenkomsten en de presentatie van de gedurende het proces geformuleerde voorstellen.

Een aantal uitdagingen waar musea nu voor staan, worden in de meetings expliciet benoemd. Het aanspreken van een jonger publiek bijvoorbeeld, en de (h)erkenning van mensen met verschillende (culturele en etnische) achtergronden in museale collecties en presentaties.

Het gaat hier in beide gevallen om het op betekenisvolle wijze betrekken van mensen bij de *totstandkoming* van de collecties en verhalen die erover verteld worden. Hoe kunnen onze musea meer gelaagde en dynamische verhalen vertellen? En hoe benoemen we de zwarte pagina's van de Nederlandse geschiedenis zoals slavernij, kolonisatie, uitbuiting, genocide? Hoe maken we stereotypen rondom afkomst, gender en seks bespreekbaar? Welke interactievorm met publiek hoort daar bij? Welke taal gebruik je daarvoor en welke niet? Welke media en welk beeldmateriaal zet je wel in? Welke objecten laten we zien, en wat vertellen we daarmee? Brengen we een overheersend eurocentrische blik over, en wat kan daaraan veranderen?

#decolonizethemuseum

Sinds juli 2015 werken we met een aantal kritisch reflecterende denkers en activisten aan de verdere uitwerking van een van de in de co-creatiesessies ontwikkelde voorstellen. Dit deel van het project wil de hierboven benoemde discussie activeren rondom het gebruik van taal en beeld in etnografische musea. Het richt zich in het bijzonder op de actieve dekolonisatie van wat bezoekers in Nederlandse musea te lezen en te zien krijgen. Gezamenlijk willen we ervoor zorgen dat de verhalen die we vertellen, de diversiteit in de Nederlandse samenleving weerspiegelen en dat we bewuster omgaan met delicate thema's en ook met de wensen van een cultureel diverse nieuw publiek.

Dit deelproject vindt plaats in de musea zelf en ook op social media in een campagne op Twitter en Instagram #decolonizeTheMuseum @DecolonizeMuseum. Een van de eerste voor het publiek zichtbare resultaten wordt een fysieke interventie in de vaste opstelling van het Tropenmuseum die in december 2015 wordt gepresenteerd en besproken. Daarnaast streven we ernaar in de toekomst deze lijn van samenwerking te verankeren in het museum.